

СТ А Н О В И Щ Е

От: **доц. д-р инж.-икон. Юлия Евгениева Варадинова-Милкова**
*Висше транспортно училище „Тодор Каблешков”, гр. София,
Професионално направление „Транспорт, корабоплаване и
авиация”,
Научна специалност „Технология и организация на транспорта”*

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен **„доктор“** по *„Икономика и управление (Икономика на транспорта)”, професионално направление 3.8 Икономика в УНСС.*

Автор на дисертационния труд: **маг. Деница Благовескова Михайлова**
Тема на дисертационния труд: *„Възможности за увеличаване на екологичната ефективност на транспорта чрез по-широкото използване на биогорива”*

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед № 565/09.03.2021 год. на Заместник-ректора по научноизследователска дейност и международно сътрудничество на УНСС за утвърждаване на състава на научното жури и решение на научното жури от 15.03.2021 год.

1. Информация за дисертанта

Дисертантът се е обучавал по докторска програма към катедра „Икономика на транспорта и енергетиката”, факултет „Икономика на инфраструктурата” на УНСС по научна специалност „Икономика и управление (Транспорт)”. Зачислен е съгласно Заповед на Ректора на УНСС № 845/21.03.2018 год. в редовна форма на обучение със срок 3 години, считано от 06.03.2018 год. до 06.03.2021 год.

Деница Благовескова Михайлова завършила Университета за национално и световно стопанство (УНСС), ОКС „Бакалавър”, специалност „Аграрен бизнес” през 2016 год. Придобила е ОКС „Магистър” по специалности: „Икономика на транспорта” през 2017 год.

също в УНСС; Завършила е „Философия за средните училища” през 2020 год. в СУ „Св. Климент Охридски” и „Учител по география в средното училище” през 2021 год. също в СУ „Св. Климент Охридски”. През 2020 год. е завършила следдипломна квалификация „Педагогика” в УНСС.

Деница Благовескова Михайлова е отчислена с право на защита със заповед № 607/10.03.2021 год. на Ректора на УНСС, считано от 06.03.2021 год.

Процедурните изисквания са спазени.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Дисертационният труд е с обем 206 стандартни страници и съдържа увод, изложение в три глави, заключение, списък на таблиците, списък на фигурите, списък на съкращенията, списък на публикациите по темата на дисертацията и списък на използваната литература. В дисертацията са включени 53 фигури и 59 таблици. Списъкът на използваните и цитирани източници се състои от 93 заглавия, от които 26 на английски и 67 на български. Направените публикации по темата на дисертацията са седем на брой и са дело на дисертанта.

В дисертационния труд е направено научно-приложно изследване, насочено към решаване на съществуващ проблем, а именно ограничените традиционни източници на горива, което поставя въпроса дали биогоривата биха могли да бъдат решение на възникналия проблем от една страна, а от друга страна пък дали замяната на традиционните ресурси с алтернативни ще гарантира екологична ефективност.

За тази цел е направено задълбочено изследване на възможностите за по-широко внедряване на биогорива, което да доведе до повишаване на екологичната ефективност.

Обект на изследването са биогоривата внедрявани в транспорта, а **предмет** на изследването са възможностите за увеличаване на екологичната ефективност в транспорта чрез използване на биогорива. Основната **теза** е, че внедряването на алтернативни горива ще увеличи екологичната ефективност в транспорта. Дефинирани са и основните **задачи**, свързани с: обогатяване на определенията за „устойчиво развитие,, и „екологична ефективност“; критичен анализ на ограничеността на националните ресурси и екологични проблеми и систематизиране на различните аспекти на вредно въздействие на традиционните горива; предлагане на мерки на национално и местно ниво за по-широко внедряване в практиката на биогоривата; разработване и предлагане на модел за кооперации за биогорива, в който да участват всички заинтересовани страни и да се създадат варианти за тяхното

управление и предлагане на формула по която да се субсидират биогоривата.

Формулирани са и ограниченията на изследването. В структурно отношение дисертационния труд е добре балансиран, като е разграничено теоретичното изложение и емпиричния анализ.

Считам, че представеният за становище дисертационен труд и автореферат, както представените научни публикации са резултат от самостоятелно научно изследване.

Следвайки поставената цел в дисертационния труд правилно са дефинирани основните задачи, след изпълнението на които е разработена методология и е приложена за условията на нашата страна.

Темата е изключително актуална, като цялата разработка по нея предоставя нови и усъвършенствани методики, алгоритми и методи свързани с развитието на теоретичните и приложни аспекти насочени към увеличаване на екологичната ефективност в транспорта чрез използване на биогорива.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Структурирането и съдържанието на изследването е логично и последователно. Авторът демонстрира умения да систематизира, анализира и обобщава значителен по обем идеен и фактически материал за целите на своето изследване. Емпиричните данни не просто са представени, а обработени чрез съвременни методи. Постигната е основната изследователска цел и са решени поставените изследователски задачи. По този начин докторанта доказва изследователската си теза и поставената хипотеза. По отношение на постигнатите научни и научно-приложни резултати смятам, че е налице изследователски подход, избран от докторантката и успешно приложен за постигане на реални резултати при написването на дисертационния труд.

Поставената цел е успешно доказана, в следствие от прилагането на теоретични фундаменти и извеждане на практически препоръки и иновационни практики, насочени към възможностите за увеличаване на екологичната ефективност на транспорта чрез по-широкото използване на биогорива.

Задачите са адекватно и коректно формулирани, в съответствие с теоретичното развитие на изследваната проблематика в изследването.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

В дисертационния труд се съдържат приноси, които имат научно-приложен и приложен характер. Те са свързани със създаване и прилагане

на нови методики, методи и модели. В тях се съдържат елементи на новост, свързани са с обогатяване на научното познание и практика в областта на увеличаване на екологичната ефективност в транспорта чрез използване на биогорива.

Основните научно-приложни приноси са: разработената обща методология за оценка на възможностите за увеличаване на екологичната ефективност на транспорта чрез по-широкото използване на биогорива; предложения модел за създаване на кооперации за биогорива, представен под формата на гъомбъоц с цел да се открият стабилните и нестабилните фактори, влияещи върху работата и управлението на кооперациите и предложената формула за субсидиране на кооперации за биогорива. Другите научно-приложни приноси са свързани с: доразвиване и обогатяване на понятията „устойчиво развитие“ и „екологична ефективност“, на основата на вече съществуващи определения; направен критичен анализ на ограничеността на националните ресурси, както и екологични проблеми на национално и световно ниво и систематизиране на различните аспекти на вредно въздействие на традиционните горива при тяхното добиване и последващо използване в транспортната дейност.

Основен приложен принос е приложената за условията на страната, разработена обща методология за оценка на възможностите за увеличаване на екологичната ефективност на транспорта чрез по-широкото използване на биогорива.

Приемам всички приноси, за които претендира докторанта. Приемам също така, че разработеният дисертационен труд съдържа достатъчно на брой и значимост приноси и те са дело на докторанта.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

Представени са 7 публикации във връзка с дисертационния труд, включващи: една студия публикувана в сп. „Ново знание“, един доклад публикуван в научните трудове на УНСС, един доклад представен на международна научна конференция за студенти и докторанти, три статиите публикувани в сп. „Геология и минерални ресурси“ и една статия публикувана в сп. „Ново знание“. Тези публикации отразяват в достатъчна степен основните теоретични постановки, приносите и получените резултати.

Предвид броя и съдържанието на представените публикации смятам, че дисертационният труд в основната си част, с неговите приноси, е лично дело на докторанта и е публикуван в достатъчна степен, като е станал достояние на научната общност в областта.

6. Оценка на автореферата

Авторефератът на дисертационния труд е в обем от 46 страници е разработен съгласно изискванията. Оформен е коректно и представя обективно изследването и резултатите от него. Структурата му отговаря на съдържанието на дисертацията. Включени са основните моменти и приносите от разработената дисертация.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Нямам забележки по разработката на дисертационния труд. Препоръчвам докторантът да продължи научните си изследвания в тази област и да разшири популяризирането им в страната и в чуждестранни издания.

8. Заключение

Представения труд има всички достойнства на една добра и пълна докторска дисертация, като мога да дам следната оценка:

- Разработената тема е изключително актуална;
- Авторът дълбоко е навлязъл в изследваната проблематика и творчески интерпретира литературния материал;
- Разработеният цялостен методичен подход за изследване дава точен, ясен и конкретен отговор на поставената цел и задачи на дисертацията и смятам, че те са постигнати напълно.
- В дисертационният труд се съдържат достатъчно на брой и значимост приноси и те са дело на докторанта;
- Резултатите по изследването са публикувани в достатъчна степен, като са станали достояние на научната общност в областта.

Общото ми заключение е, че дисертационния труд е завършена научна разработка с научна и практическа приложимост, като отговаря на изискванията за присъждане на образователната и научна степен „Доктор“.

Окончателното ми становище е положително.

Предлагам на уважаемите членове на Научното жури да присъди образователната и научна степен „Доктор“ на маг. Деница Благовескова Михайлова

Дата: 10.04.2021 год.
гр. София

Подпис:

доц. д-р инж.-икон. Юлия Варадинова

